

תאריך: 14.7.2020

לכבוד מר כמיל אבו רוקון מתאם פעולות הממשלה בפקס: 03-6976306	לכבוד ד"ר אביחי מנדלבלט היועץ המשפטי לממשלה בפקס: 02-6467001	לכבוד מר בני גנץ שר הביטחון בפקס: 03-6962757

- דחוף ביותר -

שלום רב,

הנדון: חובת ישראל להבטיח מיידית יציאת וכניסת פלסטינים דרך מחסום ארז

סימוכין: מכתבנו מיום 18.6.2020; תשובת מתפ"ש מיום 7.7.2020

הרינו לשוב ולפנות אליכם בשם ארגוני זכויות האדם, "רופאים לזכויות אדם - ישראל", "עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל", "המוקד להגנת הפרט", "האגודה לזכויות האזרח בישראל" ו"ג'ישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע", לאחר שתשובת המתפ"ש נתנה מענה חלקי ובלתי מספק לדרישתנו כי יתאפשר מעבר פלסטינים מרצועת עזה דרך מחסום ארז **לא רק במקרים רפואיים דחופים** וזאת ללא תלות בגורמי התיאום הפלסטיניים. הכל כמפורט להלן:

- בתשובת המתפ"ש שבסימוכין הודעתם כי דרישתנו להנפקת היתרי כניסה לישראל ולגדה המערבית דרך מחסום ארז יושמה באופן חלקי, כך שכיום מתאפשרת הגשת בקשות להיתרים עבור טיפולים רפואיים דחופים, ישירות למת"ק ולא באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית.
- עם זאת, תשובת המתפ"ש, המבוססת על תשתית משפטית לקויה, **אינה נותנת מענה למקרים חשובים אחרים**. עמדתכם כפי שהיא מוצגת בסעיף 2 למכתבכם שגויה בחלקה ואינה רלבנטית לסוגיה הנדונה בחלקה האחר: אין כל רלבנטיות ליישומה של תכנית ההתנתקות בשנת 2005. ניסיונכם להציג את יישום התוכנית כפוטרת את ישראל מכל חובותיה כלפי תושבי הרצועה, נועד לכישלון בהיותו מנוגד לא רק לדין הבינלאומי, כי אם גם לחוק הישראלי ולפסיקת בג"ץ¹.

---

¹ כך למשל, בבג"ץ 1169/09 פורום משפטי למען ארץ ישראל נ' ראש הממשלה פס' 21 (15.6.2009) נקבע כי "על חובתו של הממשל הישראלי לדאוג לקיום הצרכים ההומניטאריים הבסיסיים של תושבי איו"ש והרצועה עמדה פסיקת בית משפט זה לא אחת. גם אם רצועת עזה נשלטת כיום על ידי תנועת החמאס, אשר הוכרזה ארגון טרור, חיים בה תושבים הזקוקים לשירותים חיוניים לקיום איכות ורמת חיים סבירה ואנושית. ישראל נדרשת להושיט עזרה כדי לאפשר סיפוק צרכים הכרחיים לאוכלוסייה המקומית, שבלעדיה לא יקבלו מענה."

3. כידוע, תוכנית ההתנתקות לא הובילה לנסיגת מדינת ישראל מהמעברים בינה לבין הרצועה. מדינת ישראל היא השולטת היחידה והבלעדית במעברים, ובתוך כך בתנועת אנשים בין עזה והגדה המערבית. בין היתר מכוח שליטה זו נובעת חובתה לאפשר המשך תנועת אנשים במקרים שונים וסוגיה זו הוכרעה באופן חד משמעי ובהיר בפסיקת בג"ץ (ראו: ס' 8 למכתבנו בסימוכין). חובה זו שרירה וקיימת גם אם, נכון לעכשיו, המנגנון שסייע למלאה, אינו פועל.
4. ההתעלמות מהמקרים שאינם רפואיים דחופים, אך בשל העובדה שהרשות הפלסטינית הקפיאה את עבודת התיאום, חורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות ופוגעת פגיעה לא מידתית בזכויותיהם של תושבי רצועת עזה. נזכיר כי מלכתחילה קבעתם משטר היתרים המגביל את חופש התנועה של תושבי הרצועה למינימום ופוגע בכל תחומי חייהם.
5. השימוש שנעשה על ידכם עתה בהחלטת הרשות להפסיק את התיאום, על מנת להימנע מחובותיכם מול תושבי עזה ולהטיל עליהם גזרות נוספות מהווה התנערות מוחלטת מאחריות ומחובות ישראל על פי הדין. הפסקתו של מנגנון בירוקרטי ששירת אתכם עד עתה במילוי חובותיכם, לא יכול להצדיק את החלטתכם למנוע מתושבי עזה לשוב לביתם בגדה המערבית, להשתתף בהלוויות, באבל או בחתונות, לנוע לצרכי מסחר וכולי.
6. נבקש לשוב ולהדגיש כי הסכמי התיאום בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית אינם ייחודיים לרצועת עזה. גם הפסקת התיאום אינה ייחודית לרצועת עזה. ההבחנה שאתם מבקשים לעשות בנוגע לשני חלקי הטריטוריה הפלסטינית בהקשר זה היא מלאכותית ופסולה שכן לא קיים שוני רלבנטי שניתן להתלות בו. המתפ"ש מתגאה בעשרות אלפי היתרי הכניסה לישראל שהוא מנפיק לתושבי הגדה (כמעט מאה אלף בשבוע שהחל ביום 5.7.2020 וזאת ללא תיאום ולצרכים שונים, <https://twitter.com/cogatonline/status/1282289895495606274>) ואף טורח לפרסם זאת ברשתות החברתיות. על רקע זה, טענתכם כי הסיבה להכבדת ההגבלות על חופש התנועה של תושבי הרצועה ואי מילוי חובותיכם כלפיהם נובעת מהעדר תיאום, מעוררת חשד כבד לקיומה של אפליה פסולה ושיקולים זרים.
7. למעלה מהצורך ועל אף שהדבר ידוע לכם היטב, נציין כי "הצד הפלסטיני" לא מגביל את התנועה מהרצועה ואלה כפי שביקשתם לטעון. הרשות הפלסטינית לא מונעת מתושבי הרצועה לממש את זכותם לחופש תנועה. החמאס לא מונע מתושבי הרצועה לממש את זכותם לחופש תנועה. מדינת ישראל והיא בלבד, בהחלטה עצמאית ובלעדית שוללת זכות זו.

8. על מדינת ישראל להבטיח כי התנועה בין הרצועה לגדה המערבית ולישראל תתחדש לצרכים שונים, ולא רק רפואיים, בהתאם לחובותיה, וזאת ללא תלות בעבודתה של הוועדה האזרחית הפלסטינית, או בהחלטות הרשות הפלסטינית. לנוכח כל האמור לעיל אנו דורשים כי מת"ק עזה ישוב הלכה למעשה לעבודתו ויערך לטפל בכל בקשה שתוגש אליו אם במישרין על ידי תושב הרצועה ואם באמצעות מיופה כוח. נבקשכם להבהיר כיצד ניתן להגיש בקשות להיתרים שאינם רפואיים ולפרסם זאת ברבים. נבקש לקבל את תשובתכם עד ליום 26.7.2020.

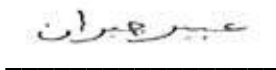
בברכה,

עדי לוסטיגמן, עו"ד
רופאים לזכויות אדם

אסנת כהן ליפשיץ, עו"ד
גישה

עביר ג'ובראן דכוור, עו"ד
האגודה לזכויות האזרח

דניאל שנהר, עו"ד
המוקד להגנת הפרט

סאוסן זהר, עו"ד
עדאלה